

Nesreča največjega zrakoplova.

Amerikanci nimajo sreče s svojimi zrakoplovi. Doslej je nesrečno končal vsak ameriški zrakoplov.

Ponos ameriške vojne mornarice je bil pred nedavnim zgrajeni največji zrakoplov na svetu, ki se je imenoval »Akron« in bi naj bil v slučaju vojne opora mornarici. Ta zračni velikan je ponesrečil dne 3. aprila na ta način, da ga je silovit vihar treščil blizu New Jersey v morje. Na zrakoplovu je bilo 19 častnikov, med njimi admiral Moffat, vodja letalskega pomorskega urada, in 77 mož. Nemški petrolejski parnik »Phoebus«, ki je vozil iz Njujorka, je rešil štiri osebe, med njimi je radiotelegrafist po rešitvi umrl. Čim je prispela prva vest, ki jo je brezžično poslal nemški parnik »Phoebus«, ki je bil očevidec nesreče, je poveljstvo ameriške mornarice takoj odposlalo proti kraju nesreče vse razpoložljive ladje. Proti svetilniku Barnegattu je odplovalo 24 obalnih ladij in več drugih vojnih brodov. Obalne ladje, ki so prve prihitele na kraj nesreče, poročajo, da zrakoplova doslej še niso našle, ker so divjali tam okrog silni viharji in nalivi, ki so gotovo povzročili nesrečo.

Zrakoplov je bil 35 ur v zraku. Pri tem je moral izvršiti celo vrsto radio-

telegrafskih poizkusov. Zrakoplov je v zadnjih tednih izvršil že več poletov, ki so mu pa vsi dobro uspeli.

Zrakoplov »Akron« je bil dvakrat tako velik kakor zrakoplov »Grof Zeppelin«, torej največji zrakoplov na svetu. Zgrajen je bil leta 1930. Meril je v dolžini 358, v višini pa okrog 55 m. Njegova prostornina je znašala 184.000 kubičnih metrov, dočim znaša prostornina »Grofa Zeppelina« 105.000 kubičnih m. Njegovi motorji so imeli 4480 konjskih sil. Zrakoplov je dosegel brzino 130 km na uro.

Pri reševanju ostankov zrakoplova »Akron« je ponesrečil mali zrakoplov »Zeppelin Y 3«. Padel je v morje. Dve osebi, med njima poveljnik zrakoplova, sta utonili, pet zrakoplovcev pa je bilo hudo ranjenih. Ostale člane posadke so rešili nepoškodovane.

Po sodbi tehničnih veščakov je »Akron« zašel v silne zračne vrtince, kakršni so običajni pri hudih nevihtah. Silni zračni vrtinci so vrgli na ogrodje zrakoplova velike množine vode, ki je razbila duraluminijevo ogrodje. Nesreča je podobna nesreči, ki je zadela l. 1925 zrakoplov »Shenandoah«.

Razven ponesrečenega »Akrona« posedajo Združene ameriške države še drug vodilni zrakoplov, ki je prav tako velik, enako grajen kakor »Akron« in se bo lotil prvega poskusnega poleta 10. aprila.

mlačen in brezbrizen, ali celo brezveran. Za take mlade ljudi je življenje izgubilo svoj pravi namen in pomen, smrt je za nje samo kazen, vstajenje pa jih napolnjuje, ako nanj pomislijo, ne z nadami, marveč samo s strahom. Niso takšni mladi ljudje sami iz sebe takšni postali. Pokvarilo jih je slabo čtivo in slabo društvo. To dvoje ima na vesti njihovo življenje. To življenje bi se končalo s slabo smrtjo in z vstajenjem večno izgubljenih, ako bi se jih Zveličar, ki je za nas trpel, umrl ter vstal iz groba, tik pred smrtjo ne usmilil ter jih s svojo milostjo ne usposobil za srečno smrt in blaženo vstajenje. V pojasnilo nasleden slučaj iz mojega izkustva.

Prejel sem nujno sporočilo od prijatelja, ki ga ni pisal sam, naj hitro pridem k njemu v bolnico. Zdrznil sem se. Kakor blisk mi je šinila v glavo misel: jutraj se je zgodila težka prometna nesreča in najbrž je tudi moj prijatelj med ponesrečenci. Kakor film so mi šli skozi možgane in se razvijali pred očmi, kakor da jih iznova doživljam, spomini na dogodke najinega prijateljstva. Nisva bila ožja sorojaka, vendar skupna služba naju je družila kakor mnoge druge. On napoln inteligent z nekaj več izobrazbe, jaz pa z nepopolno ljudsko šolo, pač pa veren prijatelj knjig in katoliških organizacij. Verski nazori so naju ločili kakor velik prepad, preko katerega ni mogel on k meni, ne jaz k njemu. Prijatelj, popoln brezverec, je skušal tudi na mene vplivati, češ, da ni Boga, da je človek brez duše, zgolj materija, kakor vse drugo na zemlji. Mnogokrat sva se sporekla, odločno sem pobijal njegovo brezverstvo in njegove zmotne nazore, ki mu jih je vcepila brezverska družba, v katero je zašel. Razšla sva se. Prišel pa je spet in iznova sva debatirala o vseh mogočih in nemogočih vprašanjih. Nekoč sem mu dejal: ali ostaneva prijatelja ali ne, tvojih svobodomiselnih nazorov ne priznam in jih ne morem priznati nikdar; mor-

Pongrac Turnšek:

Tri velike reči.

Nekaj misli za veliki teden.

Veliki teden nam predločuje tri velike reči, ki so tesno povezane med seboj: življenje, smrt in vstajenje. Življenje je trpljenje: Kristus je trpel.

Smrt je usoda vsakega človeka: Kristus je umrl. Onkraj groba nas čaka vstajenje: Kristus je od mrtvih vstal. Mladina ne misli kaj rada na te tri važne reči, zlasti ona ne, ki je vdana lahkornosti. Takšna bi najraje imela življenje brez trpljenja. Na konec življenja kaj rada ne misli, še manj pa na to, kar pride onstran groba. Ker je te tri važne reči izgubila iz vidika, je z njimi izgubila tisti kompas, ki bi ji kazal pravo smer skozi življenje. Še v slabšem položaju je tisti del mladine, ki je v verskem oziru

družine prodal. Kar pa so mi ponujali, je sramota.

»Ali ne bi šla v mesto in si poiskala službe? Za bolniško sestro morda?«

»No, in potem se nauči šiti takoj tudi mrtvaški prti, s tem mi boš izkazala poslednjo uslugo.«

Hudi časi! Jesenske megle so se kuhale okrog hiše. Pismonoša je prinesel časopis. In kaj je bilo popisano v njem pod neukusno velikimi nadpisi? Umori, oskrumbe, avtomobilske nezgode, nesreče na železnicah, ropi, poneverbe, nesreče v rudokopih, škandali v parlamentu in podobne reči. Nato puhli roman nepoznanega pisatelja, po cele strani obširna poročila o športnih tekmah, kar vse skupaj ni bilo nič. Ko bodo znanerci kdaj prebirali te časopise iz poveljnih let, se bo razgrnila pred njimi vsa ta žalostna kulturna revščina.

Graščak je vzel v roko časopis in bral.

In nato je začelo goreti pri Colnarjevih. Prva je opazila ogenj Ema. Iz njene sobice se je videlo na vas. In ko je kakor vselej, predno je

legla k počitku, tiho in pobožno pogledala proti hiši, kjer je bil doma njen dragi, je zagledala plamen, ki je švigal iz skednja, še predno je kdo v vasi mogel slutiti nesrečo. Z gradu je letela vest o požaru v vas.

Od vseh strani so prihitei gasilci. Curki iz brizgaln so se namerili po sosednjih poslopjih; skednja, ki je bil poln slame, niso mogli več rešiti. Ema je spočetka stala na vrtu, prav pri stencu, odkoder so večinoma črpali vodo. Druge, daljše cevi so napeljali do vaškega ribnika. Studenec se je iskril v mesečini. Ali je bila presveta Devica, ali pa grda čarovnica, ki je ukazovala sedaj studencu? Ali je plaval duh umorjene okrog plamena po pregrešnem domu Colnarjevem in podpihaval plamen, naj uniči do zadnjega vse, kar je pričalo še o blagostanju?

Pri vratih na dvorišče je stal Meden. Niti genil ni z roko, da bi pomagal. Drugim, ki so brez dela prodajali zijala, je rekel:

»To je prekletstvo! Ali more ta ženska še sama gospodariti? Vsa obilna žetev je šla v nič. Ha! Kdo pa danes hrani žito? Bodo pač zelo

življenje in svoboda, da si je pridobil obleko iz moje trgovine. Danes ima vsak kupec pri meni 20% popusta! — Učinek plakata je bil nepričakovano uspešen. Vse se je ustavljalo pred trgovino, drlo v prodajalno in kupovalo obleke s popustom. Policija pa je mislila, da je trgovec nalašč vprizoril to reč, zato je uvedla preiskavo, pri kateri pa se je pokazalo, da stvar ni namerno prirejena in da je imel trgovec le veliko prisotnost duha.

Kako love ribe na Japonskem?

Na Japonskem poznajo ribiči poleg običajnih mrež in trkov še neki originalni na-